

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes aģentūra
Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes
Malnavas koledža
Izglītības iestādes reģistrācijas Nr.4297002587
Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods LV90000019505
Kļavu ielā 17, Malnavā, Malnavas pag., Ludzas nov., LV-5750
Tālrunis: 65733100, e-pasts: info@malnavaskoledza.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI
Ludzas novada Malnavas pagastā

30.08.2024.

Nr. 1.7/9

Grozījumi:

LBTU Malnavas koledžas 15.01.2025. iekšējie noteikumi Nr.1.7/18 Grozījumi LBTU Malnavas koledžas 30.08.2024. iekšējo noteikumos Nr.1.7/9 "Iekšējās kārtības noteikumi profesionālās vidējās izglītības jomā"

Redakcijas: [15.01.2025.]

Aktuālā redakcija

IEKŠĒJĀS KĀRTĪBAS NOTEIKUMI
PROFESIONĀLĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS JOMĀ

Izdoti saskaņā ar:

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72.panta pirmās daļas 1.punktu;
Izglītības likuma 54.panta otro punktu un 55.pantu;
Vispārējās izglītības likuma 10.panta trešās daļas otro punktu;
VISC Metodiskie ieteikumi 2022 "Individuālās izglītības programmas apguves plāna sastādīšana un īstenošana";
Ministru kabineta 23.03.2010. noteikumiem Nr.277
"Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe un pirmās palīdzības pieejamība izglītības iestādēs;
Ministru kabineta 22.12.2009. noteikumiem Nr.1613
„Kārtība, kādā nepieciešamo palīdzību sniedz bērnam,
kurš cietis no prettiesiskām darbībām";
Bērnu tiesību aizsardzības likumu
Ministru kabineta 21.02.2023. noteikumiem Nr.70
"Noteikumi par personas kompetences atzīšanu uzņemšanai profesionālās izglītības programmās vēlākos mācību posmos";
Ministru kabineta 02.05.2023. noteikumiem Nr.220

*"Noteikumi par uzņemšanas kārtību profesionālās izglītības programmās un atskaitīšanu no tām";
Ministru kabineta 2009.gada 24.novembra noteikumu Nr.1338 "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība Izglītības iestādes un to organizētajos pasākumos" 6. punktu*

I Vispārīgie jautājumi

1. Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Malnavas koledžas (turpmāk- koledžas) iekšējās kārtības noteikumu (turpmāk tekstā – noteikumi) mērķis ir panākt no izglītojamo, darbinieku, kā arī trešo personu puses vienotu iekšējās kārtības noteikumu ievērošanu koledžā.
2. Noteikumi ir saistoši visiem audzēkņiem, darbiniekiem un citām trešajām personām, apmeklējot koledžu, noteikumi ir pieejami koledžas mājas lapā.
3. Noteikumu ievērošana nodrošina Koledžas izglītojamo drošību un viņu tiesību ievērošanu.

II Kārtība, kādā nodrošina izglītojamo drošību

4. Koledžas katrā ēkas stāva gaitenī labi pārredzamās vietās ir izvietota informācija par operatīvo dienestu izsaukšanas kārtību un evakuācijas un rīcības plāni iespējama ugunsgrēka gadījumā koledžā.
5. Apmeklētāji ar Noteikumiem iepazīstas Koledžas mājas lapā www.malnavaskoledza.lv
6. Pedagoģiskais un pārējais personāls ar Noteikumiem tiek iepazīstināti vienlaikus ar darba tiesisko attiecību uzsākšanu Koledžā.
7. Atbildīgais darbinieks iepazīstina visus izglītojamos ar evakuācijas plānu un citiem drošības noteikumiem šādos termiņos:
 - 7.1. par evakuācijas plānu, ugunsdrošību un elektrodrošību – katru gadu septembrī;
 - 7.2. par drošību mācību telpās, kurās ir iekārtas un vielas, kas var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību – ne retāk kā divas reizes gadā (septembrī un janvārī);
 - 7.3. par drošību koledžas organizētajos pasākumos – pirms katra pasākuma.
8. Grupas audzinātājs iepazīstina izglītojamos:
 - 8.1. pirmā kursa izglītojamos pirmajā mācību dienā, otrā, trešā un ceturtā kursa izglītojamos pirmās mācību nedēļas laikā un visu kursu izglītojamos atkārtoti, uzsākot 2.semestri, iepazīstina ar šiem Noteikumiem;
 - 8.2. ja noticis Noteikumu pārkāpums, tad audzinātājs kopā ar izglītojamo vai konkrēto grupu atkārtoti pārruna šos Noteikumus.
 - 8.3. par drošību grupas organizētajos pasākumos – pirms katra pasākuma;
 - 8.4. par noteikumu pārrunāšanas faktu grupas audzinātājs aizpilda *Mykoob* izdrukas veidlapu un izglītojamais to ievērošanu apliecina ar ierakstu "iepazinos", norādot datumu, un parakstu.
9. Sporta darba organizators/pedagogs iepazīstina izglītojamos par drošību sporta sacensībās un nodarbībās – pirms katra pasākuma un sporta sacensībām. Par noteikumu pārrunāšanas faktu pedagogs aizpilda *Mykoob* izdrukas veidlapu un izglītojamais to ievērošanu apliecina ar ierakstu "iepazinos", norādot datumu, un parakstu.

10. Ārstniecības persona, koledžas darbinieks, kurš apmācīts pirmās palīdzības sniegšanā saskaņā ar normatīvajos aktos par apmācību pirmās palīdzības sniegšanā noteiktajām mācību programmām vai grupu audzinātājs iepazīstina izglītojamos par pirmās palīdzības sniegšanu – katru gadu septembrī. Pirmās palīdzības sniegšana tiek organizēta atbilstoši šo Noteikumu 3.pielikumam.
11. Ar drošības noteikumiem par drošību mācību kabinetos un telpās, kurās ir iekārtas un vielas, kas var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību, izglītojamos iepazīstina attiecīgā mācību priekšmeta pedagogs, uzsākot mācību gadu, un atkārtoti, uzsākot 2.semestri, ka arī pirms tādu jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību.
12. Ne vēlāk kā **piecas** darba dienas pirms ekskursijas vai pārgājiena atbildīgais pedagogs sadarbība ar koledžas lietvedi sagatavo rīkojumu par plānoto pasākumu. Ar noteikumiem par drošību ekskursijās un pārgājienos izglītojamos iepazīstina atbildīgais pedagogs pirms katras ekskursijas vai pārgājiena. Iepazīšanos ar noteikumiem izglītojamie apliecina ar parakstu, kas ir rīkojuma pielikums.
13. Noteikumu 7., 8., 9., 11. 12. punktā minētie koledžas darbinieki drošības noteikumos iekļauj šādu informāciju:
 - 13.1.par rīcību ekstremālās situācijās;
 - 13.2.par rīcību nestandarta situācijās;
 - 13.3.par ceļu satiksmes drošību;
 - 13.4.par drošību uz ūdens un ledus;
 - 13.5.par personas higiēnu un darba higiēnu;
 - 13.6.par darba drošību, veicot praktiskos un laboratorijas darbus;
 - 13.7.par drošību mācību nodarbību laikā un mācību starplaikos.
14. Gadījumos, kad izglītojamais kādas Koledžas teritorijā esošas personas darbībā saskata draudus savai vai citu personu drošībai, viņš ziņo Koledžas ēkas dežurantam, vadībai vai tuvākajam pieejamajam Koledžas darbiniekam, kurš izvērtē situāciju un veic pasākumus draudu novēršanai.
15. Gadījumos, ja konstatē fizisku vai emocionālu vardarbību, paredz administratīvo vai kriminālatbildību, tai skaita elektroniskajā vidē, pret izglītojamo, vai pedagogu, Koledžas vadība, nekavējoties ziņo tiesībsargājošām iestādēm.
16. Lai nodrošinātu izglītojamo drošību Koledžas telpās un teritorijā, ir izvietotas videonovērošanas iekārtas.
17. Koledžā tiek noteikta šāda rīcība ārkārtas gadījumos:
 - 17.1. Ārkārtas situācijās, atskanot trauksmes signālam (trīs gari zvani vai citi trīs gari signāli, vai mutisks dežurējošā administratora paziņojums par evakuāciju), tiek veikta izglītojamo evakuācija saskaņā ar noteikumiem par rīcību ekstremālās situācijās, izglītojamie izpilda atbildīgā pedagoga norādījumus vai rīkojas atbilstoši direktora apstiprinātiem koledžas evakuācijas plānam un kārtībai;
 - 17.2. par pamanīto ugunsgrēku ikviena koledžas darbinieka pienākums ir ziņot koledžas vadībai un paziņot ugunsdzēsības un glābšanas dienestam **01** vai **112**;
 - 17.3. operatīvā dienesta izsaukšanas tālruni ir **01** vai **112, 113** un tie ir izvietoti informācijas stendā;
 - 17.4. ja ugunsgrēks izcēlies mācību stundas laikā, izglītojamie ievēro pedagoga, kurš vada šo mācību stundu, norādījumus; attiecīgais pedagogs ir atbildīgs par konkrētās grupas izglītojamo evakuāciju atbilstoši evakuācijas plānam;
 - 17.5. ja ugunsgrēks izcēlies mācību stundu starpbrīdī, tad izglītojamie dodas uz tuvāko izeju vai telpu un ievēro pedagoga, kurš atrodas šajā telpā, norādījumus;
 - 17.6. ja izcēlies ugunsgrēks, atstāt koledžas telpas nepieciešams ātri un organizēti;
18. Koledžas darbinieki ir tiesīgi ierobežot izglītojamā tiesības uz privātīpašuma neaizskaramību gadījumos, ja tas apdraud paša izglītojamā intereses, citu izglītojamo, pedagogu, administrācijas

un apmeklētāju tiesības, kā arī izglītības procesu un iekšējo kārtību izglītības iestādē, vai kā citādi ir saistīts ar tiesību pārkāpumu (pamatojums: Satversmes 105.pants, Izglītības likums un Bērnu tiesību aizsardzības likums).

19. Koledžas pienākums ir novērst pārkāpumu vai jebkuru tā rašanās iespējamību, izglītojamajam labprātīgi novēršot to, kā arī lemt par nepieciešamību ziņot pašvaldības pārstāvjiem (bāriņtiesa, policija) un izglītojamā likumiskajiem pārstāvjiem situācijas noregulēšanai, ja pārkāpums (vai pamatotas aizdomas par pārkāpumu) netiek labprātīgi novērsta no izglītojamā puses.
20. Izglītojamo iepazīstināšanu ar drošības noteikumiem reģistrē izglītojamo drošības instruktāžu reģistrācijas žurnālā. Izglītojamais to apliecina ar parakstu.

III Izglītības procesa organizācija

21. Koledžas noteiktais veids saziņai ar izglītojamajiem, izglītojamo vecākiem un pedagogiem ir tiešsaistes skolas pārvaldes sistēma *Mykoob* - www.Mykoob.lv (turpmāk *Mykoob*).
22. Izglītojamajiem, viņu vecākiem un pedagogiskajam personālam, tiek izsniegta parole piekļuvei *Mykoob*, kuru nedrīkst nodot trešajām personām.
23. Izglītojamo kavējumu uzskaitē un mācību rezultātu novērtējums, saskaņā ar izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību, tiek atspoguļots elektroniskajā mācību žurnālā *Mykoob*.
24. Pirmajā mācību nedēļā Profesionālās vidējās izglītības struktūrvienības vadītājs sadarbībā ar grupu audzinātājiem iepazīstina izglītojamos ar mācību plānu un mācību grafiku.
25. Mācību process Koledžā sākas plkst. **8:45** un notiek pēc direktora apstiprināta mācību stundu saraksta, kurā norādīts mācību priekšmets, norises laiks, pedagogs un vieta.
26. Pasākumi izglītojamajiem Koledžā beidzas ne vēlāk kā plkst. 22.30.
27. Izglītojamajiem mācību stundu, citu nodarbību un pasākumu laikā nav atļauts lietot mobilās ierīces (viedtālrunis, portatīvos un plaukstdatorus u. c.), izņemot gadījumus, ja to lietošana nepieciešama mācību procesā.
28. Mobilo ierīču lietošanai Koledžā tiek noteikta šāda kārtība:
 - 28.1. mācību stundas sākumā viedtālrunis ir jāizslēdz vai tam jāizslēdz skaņa un jāieliek somā vai pedagoga norādītajā vietā līdz mācību stundas beigām;
 - 28.2. izglītojamais viedtālruni var izmantot mācību stundas laikā tikai ar pedagoga atļauju;
 - 28.3. izglītojamajam ir aizliegts mācību stundās, citās nodarbībās, sanāksmēs un pasākumos filmēt un ierakstīt notikuma norisi;
 - 28.4. filmēšanai un ieraksta veikšanai mācību procesa vai neformālā pasākuma ietvaros ir nepieciešams Koledžas direktora saskaņojums;
29. Izglītojamie ir personīgi atbildīgi par savām mantām.
30. Par atrastajām mantām izglītojamajam, darbiniekam, apmeklētājiem pienākums ziņot ēku dežurantam, grupas audzinātājam, izglītības darba speciālistei vai izglītības metodiķei.
31. Grupu pasākumu laikā par kārtību Koledžas telpās atbild izglītojamie un atbildīgais pedagogs. Pēc pasākuma telpas atstāj sakārtotas.
32. Koledžas pasākumu laikā par kārtību telpās atbild pasākuma organizators, pedagogi un audzēkņu pašpārvaldes pārstāvji.
33. Pirms mācību stundām Koledžas ēkas dežurants pret parakstu izsniedz pedagogam mācību telpas atslēgas. Pedagogs nodod mācību telpas atslēgas Koledžas ēkas dežurantam pēc mācību stundām.
34. Izglītojamie Koledžā ierodas savlaicīgi - lai līdz mācību stundu sākumam būtu klasē vai nodarbības vietā.
35. Mācību organizācijas pamatforma ir mācību stunda, kuras ilgums ir 40 minūtes un mācību stundu skaits dienā nepārsniedz 8 stundas. Mācību un ārpusstundu darbs Koledžā notiek saskaņā ar mācību stundu sarakstu un interešu izglītības nodarbību sarakstu.

36. Izglītojamajiem ir iespēja apmeklēt konsultācijas visos mācību priekšmetos, laikus saskaņojot ar attiecīgā mācību priekšmeta pedagogu.
37. Profesionālās vidējās izglītības struktūrvienības vadītāja nodrošina mācību stundu saraksta nākamajai nedēļai publiskošanu ne vēlāk kā ceturtdienas pēcpusdienā. Izmaiņas stundu sarakstā tiek publicētas *Mykoob*, uz informācijas stenda un Koledžas mājaslapas sadaļā "Stundu saraksts" iespējami īsākā laikā pēc informācijas, kas rosina izmaiņas, saņemšanas.
38. Koledžas izglītības process notiek atbilstoši šādiem norises laikiem:

Pirmdiena - piektdiena	
Stundas	Laiks
Konsultācijas (Individuālais darbs ar izglītojamajiem)	8:00 – 8:40
1. stunda	8:45 - 9:25
2. stunda	9:30 - 10:10
3. stunda	10:20 - 11:00
4. stunda	11:05- 11:45
Pusdienu pārtraukums	11:45-12:30
5. stunda	12:30 - 13:10
6.stunda	13:15- 13:55
7.stunda	14:05- 14:45
8.stunda	14:50- 15:30
Konsultācijas (Individuālais darbs ar izglītojamajiem), ārpusstundu aktivitātes	

39. Īpašās situācijās, pamatojoties uz direktora rīkojumu, stundu norises laiki var tikt mainīti.
40. Mācības attālināti var notikt saskaņā ar direktora rīkojumu un mācību plānu.
41. Koledžas bibliotēkas darba laiks ir norādīts koledžas mājas lapā sadaļā "Bibliotēka".
42. Koledžā darbojas medpunkts. Medpunkta darba laiks no plkst. 9.00 – 12.00.

IV Izglītojamo kavējumu uzskaites kārtība

43. Katra mācību priekšmeta pedagogs **piecu** minūšu laikā pēc mācību stundas sākuma elektroniskajā žurnālā *Mykoob* ar "n" atzīmē tos izglītojamos, kuri nav ieradušies.
44. Grupas audzinātājs katra pēdējā darba dienā gatavo un iesniedz stipendiju piešķiršanas komisijai ziņojumu, kurā apkopoti nodarbību un prakses kavējumi un, uz kura pamatojoties, tiek pārskatīts izglītojamā ikmēneša stipendijas apmērs.
45. Kavējumi iedalās:
- 45.1. attaisnotie kavējumi (ko apliecina ģimenes ārsta izziņa, ārstniecības iestādes, valsts vai pašvaldību iestādes izsniegts dokuments, vecāku rakstīta attaisnojuma zīme, koledžas direktora rīkojums);
 - 45.2. neattaisnotie kavējumi.
46. Pamatojoties uz pedagoga, Koledžas darbinieka, izglītojamā vai izglītojamā vecāka (aizbildņa),

kurš saskaņots ar grupas audzinātāju, iesniegumu, lietvede sagatavo rīkojuma projektu, un Koledžas direktors izdod rīkojumu par mācību stundu kavējumu attaisnošanu.

47. Mācību stundu kavējumi neatbrīvo no mācību satura apgūšanas.

48. Ja izglītojamais slimības vai citu attaisnojošu iemeslu dēļ nevar apmeklēt nodarbības, viņš par to tajā pat dienā paziņo grupas audzinātājam vai profesionālās vidējās izglītības metodīķim. Pēc atgriešanās izglītības iestādē, izglītojamam jāiesniedz dokuments par attaisnojuma iemeslu.

V Akadēmiskais atvaļinājums un individuālais mācību plāns

49. Koledžā tiek noteikta šāda akadēmiskā atvaļinājuma piešķiršanas kārtība:

49.1. Izglītojamiem akadēmisko atvaļinājumu piešķir:

49.1.1. medicīnisku indikāciju dēļ – ilgstošas slimības gadījumā, uz laiku līdz 12 mēnešiem, pamatojoties uz izglītojamā iesniegumu un ģimenes ārsta izziņu;

49.1.2. sakarā ar bērna piedzimšanu – uz laiku līdz bērna 1,5 gadu vecuma sasniegšanai, pamatojoties uz izglītojamā iesniegumu un bērna dzimšanas apliecības kopiju. Iesniedzot iesniegumu, izglītojamais uzrāda bērna dzimšanas apliecības oriģinālu;

49.1.3. ģimenes apstākļu dēļ, pamatojoties uz izglītojamā iesniegumu vai viņa vecāku iesniegumu, ja izglītojamais nav sasniedzis 18 gadu vecumu.

49.2. Izglītojamiem akadēmisko atvaļinājumu nepiešķir, ja izglītojamais līdztekus pamatizglītības apguvei ir uzsācis arodizglītības programmas apguvi vai mācās viengadīgā izglītības programmā.

49.3. Lēmumu par akadēmiskā atvaļinājuma piešķiršanu pieņem koledžas direktors, pamatojoties uz koledžas Pedagoģiskās padomes lēmumu, izvērtējot izglītojamā iesniegto dokumentu atbilstību šo noteikumu prasībām un izglītojamā iespējas turpināt izglītības programmas apguvi pēc akadēmiskā atvaļinājuma.

49.4. Par akadēmiskā atvaļinājuma piešķiršanu izdod Koledžas direktora rīkojumu.

49.5. Līdz akadēmiskā atvaļinājuma termiņa beigām (ne vēlāk kā pēdējā akadēmiskā atvaļinājuma dienā), izglītojamajam vai nepilngadīga izglītojamā vecākam (aizbildnim) ir pienākums rakstiskā formā informēt izglītības iestādi par vēlmi turpināt (atjaunoties) vai izbeigt mācības attiecīgajā izglītības programmā.

50. Individuālā izglītības programmas apguves plāna (individuālais mācību plāns) apstiprināšanas kārtība:

50.1. Izglītojamajam individuālo izglītības programmas apguves plānu izstrādā un īsteno šādos gadījumos un kārtībā:

50.1.1. medicīnisku indikāciju dēļ – slimības un rehabilitācijas gadījumā, pamatojoties uz iesniegumu un ārsta atzinumu;

50.1.2. izglītojamā bērna līdz trīs gadu vecumam aprūpei, pamatojoties uz iesniegumu un bērna dzimšanas apliecību;

50.1.3. ģimenes apstākļu dēļ, tas ir: vecāku, brāļu un māsu aprūpei ārkārtas situācijās, pamatojoties uz iesniegumu un atbildīgās institūcijas izziņu par aprūpes nepieciešamību;

50.1.4. materiālā stāvokļa dēļ, kad nepieciešams veikt īslaicīgus līgumdarbus vai darbus mājāsaimniecībā, pamatojoties uz izglītojamā vai nepilngadīga izglītojamā vecāku (aizbildņu) iesniegumu un/vai Sociālā dienesta vai citas institūcijas izziņu par materiālo stāvokli ģimenē.

50.2. Individuālā mācību plāna noteikšanai izglītojamais raksta iesniegumu (*1.pielikums*) direktorei, kurā norāda iemeslus šī mācību veida noteikšanai. Iesniegumam pievieno dokumentus, kas apliecina plāna piešķiršanas pamatotību šo noteikumu 50.1.

- punktam. Ja iesniegumam pievieno dokumentu kopijas, izglītojamais uzrāda to oriģinālus.
- 50.3. Izglītojamā iesniegumu vīzē grupas audzinātājs. Iesniegumu audzinātājs iesniedz profesionālās vidējās izglītības struktūrvienības vadītājam.
 - 50.4. Profesionālās vidējās izglītības struktūrvienības vadītājs nodrošina Individuālā mācību plāna (*2.pielikums*) sagatavošanu sadarbībā ar priekšmetu skolotājiem un grupas audzinātāju.
 - 50.5. Pedagoģiskā padome izskata iesniegumu un tam pievienoto individuālo plānu un rosina/noraida Profesionālās vidējās izglītības struktūrvienības vadītāju sagatavot rīkojuma projektu par profesionālās izglītības programmas apguves atļaušanu vai pārtraukšanu saskaņā ar individuālo mācību pasākumu plānu uz kura pamata direktors izdod rīkojumu.
 - 50.6. Profesionālās vidējās izglītības struktūrvienības vadītājs nodrošina Koledžas direktora apstiprināto individuālo mācību plānu uzkrāšanu un uzglabāšanu atbilstoši Koledžas iekšējo normatīvo aktu prasībām par dokumentu izveides, uzkrāšanas un uzglabāšanas kārtību.
 - 50.7. Atbilstoši individuālajam mācību plānam izglītojamais var neapmeklēt mācības ne vairāk kā 12 mācību nedēļas mācību gadā un apgūt attiecīgu izglītības programmas daļu individuāli un individuālajās darbā ar izglītojamajiem stundās (turpmāk – konsultācijas), tostarp, pielietojot e-mācību formas. Konsultācijās izglītojamais iegūst vērtējumu par individuāli apgūto profesionālās izglītības programmas daļu.
 - 50.8. Individuālo mācību plānu var piemērot tikai teorētiskajām mācību nodarbībām un tiem praktiskajiem darbiem, kuru izpilde nav saistīta ar speciālu iekārtu un materiālu izmantošanu. Mācību iestādes noteiktos praktiskos darbus un praktiskās mācības izglītojamajiem jāveic kopā ar atbilstošu mācību grupu skolas noteiktajā laikā saskaņā ar mācību stundu sarakstu.
 - 50.9. Mācību priekšmetu skolotāji plānā paredzētās un izglītības programmā noteiktās mācību priekšmetu un praktisko mācību kopējās kontaktstundas organizē kā izglītojamā individuālo darbu un konsultācijas, tajā skaitā e-apmācības (tālmācības) formas konsultācijās (tiešsaistē).
 - 50.10. Mācību priekšmetu skolotāji atzīmē mācību uzskaites žurnālā, ja izglītojamais ir ieradies uz mācību nodarbībām saskaņā ar stundu sarakstu.
 - 50.11. Mācību priekšmetu skolotāji nosūta izglītojamajiem, kam ir atļauts individuālais mācību plāns, apstiprinātus uzdevumus, kontroldarba jautājumus, ieskaites jautājumus, referātus un citus zināšanu pārbaudes uzdevumus.
 - 50.12. Mācību priekšmetu skolotāji novērtē izglītojamā iesūtītās atbildes un sagatavotos darbus, un ieliek vērtējumus mācību nodarbību uzskaites žurnālā pie attiecīgās tēmas.
 - 50.13. Izskatot jautājumu par stipendijas piešķiršanu, mācību nodarbību kavējumus plāna īstenošanas termiņā uzskata par attaisnotiem, ja izglītojamais ir apmeklējis konsultācijas un ieguvis vērtējumus summatīvajos pārbaudes darbos attiecīgajos mācību priekšmetos vai iesniedzis kavējumu attaisnojošu dokumentu (ārsta zīmi, vecāku rakstītu attaisnojuma zīmi).
 - 50.14. Direktora rīkojums par individuālā mācību plāna apstiprināšanu ir par pamatu kavēto mācību nodarbību attaisnošanai (veic grupas audzinātājs). Grupas mācību nodarbību uzskaites žurnālā plāna piešķiršanas laikā tiek atzīmēti nodarbību kavējumi (nodarbību neapmeklēšana tiek atzīmēta ar “n”).
 - 50.15. Individuālo mācību plānu pārtrauc, ja izglītojamais vairāk kā divus mēnešus ir nesekmīgs kādā no mācību priekšmetiem un neapmeklē individuālajā mācību plānā noteiktās mācību nodarbības. Mācību priekšmetu skolotājs par individuālā mācību

plāna neizpildi informē audzinātāju un audzinātājs raksta ziņojumu profesionālās vidējās izglītības struktūrvienības vadītājam, kas pēc izskatīšanas sagatavo rīkojumu par individuālā mācību plāna īstenošanas pārtraukšanu.

VI Izglītojamo tiesības un pienākumi

51. Izglītojamā uzvedības noteikumi ietver izglītojamo pienākumus un tiesības izglītības iestādē, tās teritorijā un koledžas organizētajos pasākumos.

51.1. Izglītojamo tiesības:

- 51.1.1. iegūt profesionālo izglītību un kvalifikāciju, kā arī kvalitatīvas vispārējās zināšanas un prasmes, saņemt pedagogu konsultācijas;
- 51.1.2. iekšējās kārtības noteikumos paredzētajā kārtībā mācību procesā izmantot koledžas telpas, iekārtas, aparatūru, kultūras, sporta un medicīnas objektus un inventāru, mācību grāmatas, citu mācību procesam nepieciešamo literatūru, mācību līdzekļus un elektroniskos mācību resursus, kā arī saņemt bibliotēkās un informācijas pakalpojumus bez maksas;
- 51.1.3. izmantot dienesta viesnīcas pakalpojumus, ja tas ir nepieciešams;
- 51.1.4. saņemt informāciju par visiem ar izglītību saistītiem jautājumiem;
- 51.1.5. saņemt motivētu savu zināšanu un prasmju novērtējumu;
- 51.1.6. piedalīties dažādās aktivitātēs (pasākumos), ja tas netraucē iegūt izglītību, kā arī neapdraud izglītojamā vai citu personu drošību, veselību, tikumību vai citas būtiskas intereses;
- 51.1.7. pārstāvēt koledžu pasākumos, konkursos, mācību olimpiādēs, sporta sacensībās;
- 51.1.8. piedalīties mācību procesa pilnveidošanā un izglītojamo pašpārvaldes darbā; saņemt bezmaksas profilaktisko veselības aprūpi un neatliekamo medicīnisko palīdzību izglītības iestādē un tās organizētajos pasākumos;
- 51.1.9. saņemt stipendijas, pabalstus, atlaides un cita veida materiālo palīdzību atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai;
- 51.1.10. saņemt attaisnotu mācību stundu kavējumu gadījumos, ja izglītojamie izglītības procesa laikā piedalās pasākumos, kas saistīti ar koledžas mācību procesu (piedalīšanās skatēs, profesionālajos konkursos, mācību priekšmetu olimpiādēs u.c.);
- 51.1.11. mācību un audzināšanas procesā brīvi izteikt savu viedokli un uzskatus, neaizskarot citu personu cieņu un godu; paust attieksmi un izteikt priekšlikumus par Koledžas darba organizācijas un izglītības procesu;
- 51.1.12. vērsties pēc palīdzības pie koledžas administrācijas, bērnu tiesību aizsardzības institūcijās un citās valsts un pašvaldības institūcijās, ja koledžas darbinieks pārkāpj bērna tiesības, izturas pret viņu cietsirdīgi vai kādā citā veidā neievēro bērna tiesības;
- 51.1.13. iesnieguma veidā Koledžas vadībai paust savu attieksmi par problēmām izglītības procesā, t.sk., par stundu norisi, izglītojamo savstarpējām attiecībām, izglītojamā un Koledžas pedagogu un darbinieku savstarpējām attiecībām.

51.2. Izglītojamo pienākumi:

- 51.2.1. ievērot koledžas nolikuma, iekšējās kārtības noteikumu, citu iekšējo normatīvo aktu un direktora rīkojumus un prasības, kas attiecas uz izglītojamajiem;
- 51.2.2. ar savu rīcību sekmēt Koledžas attīstību un celt tās prestižu, nediskreditēt izglītības iestādi, cienīt, atbalstīt un pilnveidot tās tradīcijas;
- 51.2.3. apmeklēt nodarbības un tām paredzēto laiku pilnībā izmantot mācībām, sistemātiski gatavoties nodarbībām, precīzi un noteiktajos termiņos izpildīt mācību plānā paredzētos uzdevumus, lai iegūtu profesionālo vidējo izglītību vai arodizglītību;
- 51.2.4. uzņemties personīgu atbildību par savām mācībām un uzvedību koledžā;
- 51.2.5. uz nodarbībām ierasties atbilstošā apģērbā un ar nepieciešamajiem mācību piederumiem;
- 51.2.6. mācību stundās un praktiskajās nodarbībās izpildīt pedagoga norādījumus un uzdevumus, netraucēt pārējiem izglītojamajiem;
- 51.2.7. bez pedagoga atļaujas un īpašas nepieciešamības stundu un nodarbību laikā nepārvietoties pa mācību telpu un neatstāt to;
- 51.2.8. ievērot pedagogu, izglītojamo un citu personu tiesības un intereses;
- 51.2.9. iepazīstināt vecākus (aizbildņus) ar koledžas sniegto informāciju: mācību rezultātiem, kavējumiem, informatīviem paziņojumiem u.c.;
- 51.2.10. iesaistīties pašapkalpošanās, telpu uzkopšanas darbos un apkārtējās vides sakopšanas talkās atbilstoši vecumam, higiēnas un veselības aizsardzības prasībām; saudzēt koledžas vidi;
- 51.2.11. cieņpilni izturēties pret citu izglītojamo vai koledžas īpašumu, kā arī rūpēties par sava personiskā īpašuma saglabāšanu;
- 51.2.12. uzņemties atbildību par nodarītajiem materiālajiem zaudējumiem koledžai vai citiem izglītojamajiem (mantu tīša bojāšana, nozaudēšana, piesavināšanās utt.) un atlīdzināt tos;
- 51.2.13. atbilstoši iespējām un interesēm pārstāvēt koledžu dažāda veida pasākumos;
- 51.2.14. ievērot personīgās higiēnas prasības, rūpēties par savu veselības stāvokli;
- 51.2.15. ievērot ugunsdrošības, ceļu satiksmes, sabiedriskās kārtības noteikumus un drošības tehnikas noteikumus mācību priekšmetu kabinetos, sporta nodarbībās un sacensībās, ekskursijās un koledžas organizētajos pasākumos;
- 51.2.16. neapdraudēt savu un citu personu veselību, drošību un dzīvību;
- 51.2.17. precīzi izpildīt koledžas prasības ārkārtas situācijās;
- 51.2.18. emocionālās un fiziskās vardarbības vai citu draudu savai un citu personu drošībai gadījumos izglītojamo pienākums ir nepiekrīst draudu izraisītāja rīcībai, nekavējoties saukt palīgā pieaugušos (jebkuru koledžas darbinieku), laicīgi lūgt palīdzību vecākiem, audzinātājam, atbalsta komandai vai citiem pedagogiem;
- 51.2.19. uzvesties un darboties saskaņā ar sabiedrībā pieņemtajām morāles un ētikas normām;

- 51.2.20. ar cieņu izturēties pret Latvijas valsti, tās Satversmi, vēsturi, sabiedrību, valsts simboliem un valodu.

VII Izglītojamo iesaistīšana apkārtējās vides sakopšanā

52. Izglītojamajam, beidzoties mācību stundai ir jāsakārto sava darba vieta:

- 52.1. mācību laboratorijā/ darbnīcās/ lauka izmēģinājumos ir pienākums sakopt savu darba vietu, sakārtojot un nododot mācību nodarbībās izmantoto aprīkojumu, nepieciešamības gadījumā to nomazgājot un notīrot;
- 52.2. mācību kabinetā pacelt nokritušus priekšmetus, sakārtot galdu un krēslu;
- 52.3. izglītojamais darba vietu mācību kabinetā/ mācību laboratorijā/ lauka izmēģinājumus drīkst atstāt tikai ar mācību stundas/ praktisko mācību nodarbības skolotāja atļauju;
- 52.4. pēc pašpārvaldes iniciatīvas atbildīgā pedagoga vadībā noteiktos pasākumos (Valsts svētki, izlaidums, citi pasākumi Koledžas mērogā) izglītojamie veic telpu sakārtošanu svētkiem un atbilstošu noformēšanu;
- 52.5. izglītojamie piedalās Koledžas telpu un teritorijas uzkopšanas talkās, ražas novākšanas talkās;
- 52.6. izglītojamiem, kas piedalās Koledžas telpu un teritorijas uzkopšanas talkās, ražas novākšanas talkās, veic darbus uz lauka vai laboratorijās, tiek nodrošināta iespēja dienesta viesnīcā izmantot dušas telpas.

VIII Alkohola, cigarešu, narkotisko, toksisko un psihotropo vielu, gāzes baloniņu, gāzes pistoļu, šaujamieroču, auksto ieroču, sprāgstvielu, pirotehnisko izstrādājumu iegādāšanās, lietošanas, glabāšanas un realizēšanas aizliegumi izglītības iestādē un tās teritorijā

53. Koledžā un tās teritorijā nedrīkst ienest, glabāt un lietot alkoholiskos dzērienus, enerģijas dzērienus, tabakas izstrādājumus, augu smēķēšanas produktus, elektroniskās smēķēšanas ierīces un to uzpildes tvertnes, tabakas aizstājējproduktus un bezdūmu tabakas izstrādājumus, elektroniskās cigaretes, narkotiskās, psihotropās, toksiskās un citas apreibinošās vielas. Izglītojamajiem jāziņo jebkuram tuvumā esošam darbiniekam par alkoholisko dzērienu, narkotisko, toksisko un psihotropo vielu, tabakas izstrādājumu ienešanu vai lietošanu izglītības iestādē.

54. Koledžas teritorijā pilngadīgiem izglītojamajiem, kas sasnieguši 20 gadu vecumu, tās darbiniekiem un apmeklētājiem ir atļauts smēķēt tikai speciāli izveidotās vietās:

- 54.1. lapenē pie mācību korpusa Kļavu ielā 17;
- 54.2. lapenē pie mācību korpusa Muižas ielā 4;
- 54.3. pie dienesta viesnīcas ne tuvāk par 10 m no ieejas.

55. Ja ir saņemta informācija vai rodas pamatotas aizdomas par alkohola, narkotisko, toksisko vai psihotropo vielu, gāzes baloniņu, gāzes pistoļu, sprāgstvielu un šaujamieroču neatļautu iegādāšanos, lietošanu, glabāšanu, realizēšanu, kā arī pamudināšanu tos lietot koledžā vai tās teritorijā, faktu konstatējušā pedagoga/ darbinieka pienākums ir ziņot koledžas vadībai un ziņot izglītojamo vecākiem (aizbildņiem). Koledžas pedagogs/darbinieks ir tiesīgs izsaukt valsts vai pašvaldības policiju un neatliekamo medicīnisko palīdzību. Par alkohola koncentrāciju asinīs un

izelpotajā gaisā un narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes pārbaudi maksā vainīgais izglītojamais vai viņa likumiskais pārstāvis.

56. Koledžā un tās teritorijā ir aizliegts lietot pirotehniskos izstrādājumus.
57. Ja ir pamatotas aizdomas par izglītojamā saindēšanos ar alkoholu, narkotiskajām, toksiskajām vai psihotropajām vielām, kā arī traumu un citu veselības traucējumu gadījumos, kas apdraud izglītojamā dzīvību fakti konstatējušā pedagoga/ darbinieka pienākums ir nekavējoties par to ziņot koledžas vadībai, izsaukt neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādi, kā arī ziņot par to izglītojamo vecākiem (aizbildņiem).
58. Par nepilngadīgu un pilngadīgu personu līdz 20 gadiem iesaistīšanu smēķēšanā, bezdūmu tabakas izstrādājumu vai tabakas aizstājējproduktu lietošanā, kā arī nepilngadīgu personu iesaistīšanu alkoholisko vai enerģijas dzērienu lietošanā vainīgās personas saucamas pie likumā noteiktās atbildības. Par nepilngadīgu un pilngadīgu personu līdz 20 gadiem iesaistīšanu smēķēšanā, bezdūmu tabakas izstrādājumu vai tabakas aizstājējproduktu lietošanā, uzskatāma arī tabakas izstrādājumu vai tabakas aizstājējproduktu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču vai to uzpildes tvertņu nodošana šīs personas lietošanā. Par nepilngadīgas personas iesaistīšanu alkoholisko vai enerģijas dzērienu lietošanā uzskatāma arī alkoholisko vai enerģijas dzērienu nodošana šīs personas rīcībā.
59. Par narkotisko, toksisko vai citu apreibinošu vielu nodošanu nepilngadīgas personas rīcībā vai tādu apstākļu radīšanu, ka šīs vielas kļuvušas nepilngadīgām personām brīvi pieejamas, par nepilngadīgu personu pamudināšanu lietot narkotiskās, psihotropās, toksiskās vai citas apreibinošas vielas, nepilngadīgu personu iesaistīšanu šādu vielu lietošanā vai izplatīšanā vainīgās personas saucamas pie kriminālatbildības.
60. Šo noteikumu 57., 58. un 59. punktā minētajos gadījumos, ja ir ārkārtas situācija un nepieciešama pedagoga nepastarpināta rīcība, pedagogs rīkojas patstāvīgi, par to pēc iespējas ātrāk informējot koledžas vadību.

IX Izglītojamo rīcība, ja izglītojamie kādas personas darbībā saskata draudus savai vai citu personu drošībai

61. Ja izglītojamie kādas personas darbībā saskata draudus savai vai citu personu drošībai, nepieciešams nekavējoties par to ziņot grupas audzinātajam vai koledžas vadībai, vecākiem (aizbildņiem) vai citiem tuviniekiem.
62. Ja izglītojamie papildus vēlas saņemt atbalstu no citiem speciālistiem, iespējams zvanīt uz Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas uzticības tālruni – 116111, Bērnu un pusaudžu uzticības tālruni – 80006008.

X Darbinieku rīcība, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo

63. Par iespējamās vardarbības faktu, kas kļuvis zināms izglītojamajam vai koledžas darbiniekam, nepieciešams vērsties ar mutisku informāciju pie grupas audzinātāja un informēt par vardarbības mēģinājumu vai veikto vardarbību.
64. Grupas audzinātajam nav tiesību pieprasīt no izglītojamā, kurš potenciāli ir cietis no prettiesiskām darbībām, rakstisku iesniegumu, sarunā ar izglītojamo iegūto informāciju grupas audzinātājs pats fiksē sarunas protokolā.

65. Gadījumos, ja Koledžas pedagogs/darbinieks konstatē, ka ir noticis fiziskas vardarbības gadījums, nekavējoties par to ziņo Koledžas vadībai, izglītojamā(o) audzinātājam(iem). Ja ir ārkārtas situācija, Koledžas pedagogs/darbinieks rīkojas patstāvīgi un ir tiesīgs izsaukt valsts vai pašvaldības policiju un neatliekamo medicīnisko palīdzību.
66. Grupas audzinātājs nekavējoties informē konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus (aizbildņus) (telefoniski), pēc tam fiksējot sadarbību ar vecākiem elektroniskajā žurnālā "Mykoob" sadaļā "Žurnāla pielikums"/ "Sarunas ar vecākiem", un profesionālās vidējās izglītības struktūrvienības vadītāju.
67. Grupas audzinātājs, ja nepieciešams, organizē mikroklimata izpēti grupā vai informē Koledžas vadību par nepieciešamību veikt izpēti Koledžā.
68. Koledžas pedagogiem un darbiniekiem nav tiesību izpaust informāciju par no vardarbības cietušajām personām, izņemot normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos un kārtībā.
69. Par informācijas neatļautu izmantošanu vai izplatīšanu vainīgās personas saucamas pie atbildības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
70. Koledžas vadītājs par vardarbības gadījumu nekavējoties ziņo tiesībsargājošām iestādēm un, ja izglītojamais ir nepilngadīgs, viņa likumiskajam aizbildnim.
71. Nepilngadīgo izglītojamo, kurš kļuvis par vardarbības (prettiesisku darbību) upuri, aizliegts:
- 71.1 atstāt vienatnē, izņemot gadījumus, kad bērns pats to vēlas un šo izvēli par pareizu atzīst psihologs, kurš speciāli sagatavots darbam ar vardarbībā cietušiem bērniem;
 - 71.2 atstāt bez psiholoģiskas un cita veida aprūpes;
 - 71.3 konfrontēt ar iespējamo vardarbības (prettiesiskas darbības) izdarītāju, kamēr izglītojamais nav pietiekami psiholoģiski sagatavots šādai konfrontācijai;
 - 71.4 pakļaut jebkādu piespiedu līdzekļu pielietošanai informācijas iegūšanas vai citā nolūkā.

XI Atbildība par noteikumu neievērošanu

72. Par iekšējās kārtības noteikumu neievērošanu izglītojamais raksta paskaidrojumu koledžas vadītājam, vietniekam vai grupas audzinātājam. Tas glabājas izglītojamā personas lietā.
73. Atkarībā no pārkāpuma rakstura un sistemātiskuma, par iekšējās kārtības noteikumu neievērošanu izglītojamajiem var piemērot šādus disciplinārsodus:
- 73.1. Pedagoģis:
 - 73.1.1. mutisks brīdinājums;
 - 73.1.2. rakstiska piezīme e-žurnālā Mykoob;
 - 73.1.3. rakstisks ziņojums vecākiem;
 - 73.2. profesionālās vidējās izglītības struktūrvienības vadītājs:
 - 73.2.1. mutisks brīdinājums;
 - 73.2.2. rakstisks brīdinājums un ziņojums vecākiem e - žurnālā Mykoob;
 - 73.2.3. ierosinājums izteikt rakstisku rājienu;
 - 73.2.4. rakstisks brīdinājums, ja mēneša laikā e-žurnālā Mykoob saņemtas 3 un vairāk negatīvas piezīmes no priekšmetu skolotājiem.
 - 73.3. direktors:

- 73.3.1. rājiens vai rakstisks brīdinājums par izslēgšanu no koledžas;
- 73.3.2. rīkojums par atskaitīšanu no koledžas, ja brīdinājums par izslēgšanu no koledžas nav devis pozitīvu rezultātu vai sistemātiskiem (vairāk nekā 3 (trīs) pārkāpumiem viena semestra periodā) vai atsevišķiem rupjiem pārkāpumiem:
 - 73.3.2.1. par valsts simbolu zaimošanu;
 - 73.3.2.2. par tīšu personas goda aizskaršanu vai cieņas pazemošanu, vai draudēšanu ar izrēķināšanos;
 - 73.3.2.3. par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, par kuru ierosināta krimināllieta.

73.4. Pedagoģiskā padome var lemt un rosināt direktoru izdot rīkojumu par izglītojamā atskaitīšanu šādos gadījumos:

- 73.4.1. ja izglītojamais 10 dienu laikā bez attaisnojoša iemesla nav uzsācis mācības;
- 73.4.2. ja izglītojamais 10 dienu laikā bez attaisnojoša iemesla nav apmeklējis nodarbības;
- 73.4.3. ja izglītojamais noteiktajā termiņā, bet ne vēlāk kā līdz mācību sākumam nākamajā kursā, nav nokārtojis koledžas pedagoģiskās padomes noteiktos pēcpārbaudījumus un izglītojamajam nav mācību sasniegumu vērtējuma kādā no mācību priekšmetiem, praktiskajās mācībās vai praksē;
- 73.4.4. slimības dēļ, pamatojoties uz ģimenes ārsta atzinumu.

- 74. Ja tiek konstatēti izglītojamā pieļautie pārkāpumi, par kuriem ir paredzēta administratīvā vai kriminālā atbildība, koledžas vadītājs nodrošina materiālus par tiem sagatavošanu un nosūtīšanu attiecīgajām institūcijām (pašvaldības administratīvajai komisijai vai policijai).
- 75. Par koledžas inventāra, materiālo vērtību sabojāšanu vai iznīcināšanu, īpašuma bojāšanu izglītojamais un viņa vecāki ir pilnā mērā materiāli atbildīgi par zaudējumu, kas izglītojamā vainas dēļ izdarīts koledžai.
- 76. Rakstiski protokolēts pārkāpums un izglītojamā paskaidrojums uzglabājams izglītojamā personas lietā.
- 77. Tiek noteikts, ka piemērojamo audzināšanas un disciplinēšanas pasākumu pakāpeniska secība nav nepieciešama, audzināšanas un disciplinēšanas pasākumu veids tiek noteikts atkarībā no pārkāpuma sekām un citiem subjektīviem un objektīviem iemesliem.
- 78. Par piemēroto audzināšanas un disciplinēšanas pasākumu tiek informēts izglītojamais. Par audzināšanas un disciplinēšanas pasākumu piemērošanu nepilngadīgajiem izglītojamajiem rakstiski tiek paziņots viņu vecākiem (aizbildņiem).
- 79. Atbildība par noteikumu neievērošanu darbiniekiem, t.sk., pedagogiem, kā arī darbinieku pienākumi un tiesības papildus ir noteikta Koledžas iekšējos noteikumos Nr.1.301. "Darba kārtības noteikumi" (izdoti 01.02.2022.).

XII Kārtība, kādā izglītojamajiem tiek piešķirti apbalvojumi

80. Par labām un teicamām sekmēm un uzvedību, aktīvu un radošu darbu sporta un pašdarbības pulciņos, ārpuskolas pasākumos, labiem rezultātiem konkursos un sacensībās, pašizliedzīgu darbu kolektīva, valsts un sabiedrības labā audzēkņiem var izteikt atzinību sekojošā veidā:
- 80.1. individuāla vai publiska Pateicība audzēknim un/vai viņa vecākiem;
 - 80.2. apbalvošana ar Atzinības rakstu;
 - 80.3. apbalvošana ar vērtīgām balvām.
81. Apbalvojuma piešķiršanu var ierosināt priekšmetu un interešu izglītības programmu pedagogi, grupu audzinātāji, izglītojamo pašpārvalde, vadība.

XIII Kārtība, kādā izglītības iestādē uzturas nepiederošas personas

82. Nepiederoša persona (turpmāk tekstā - apmeklētājs) ir ikviena persona, kuras darba vai mācību vieta nav koledža.
83. Uzturēšanās kārtība koledžā:
- 83.1. apmeklētājs izglītības iestādē var ierasties no plkst. 8.30 līdz plkst. 17.00;
 - 83.2. atsevišķos gadījumos (vecāku sapulces, telpu iznomātāju pasākumi u.c.) ir pieļaujama apmeklētāju uzturēšanās arī citā laikā, par to informējot administrāciju;
 - 83.3. apmeklētājs, iepriekš piesakoties un norādot risināmo jautājumu, var apmeklēt koledžas personu, vienojoties par abām pusēm pieņemamu tikšanās laiku un vietu;
 - 83.4. par apmeklētāja uzturēšanos koledžā (kabinetā vai citā telpā) atbild izglītojamais vai darbinieks, pie kura šī persona ieradusies.

XIV Noslēguma jautājumi

84. Grozījumus un papildinājumus Noteikumos var ierosināt koledžas direktors, izglītojamo pašpārvalde, pedagoģiskā padome un dibinātājs.
85. Grozījumus šajos noteikumos tiek apstiprināti ar direktora rīkojumu.
86. Noteikumi pieejami Koledžas mājas lapā www.malnavaskoledza.lv sadaļā "Dokumenti" vai pie lietvedes.
87. Par izglītojamo iepazīstināšanu ar Noteikumiem atbild grupas audzinātājs, par darbinieku iepazīstināšanu ar Noteikumiem atbild tiešais vadītājs. Izglītojamie un darbinieki iepazīšanos ar Noteikumiem apliecina ar parakstu.
88. Atzīt par spēku zaudējušos Malnavas koledžas 2022.gada 30.marta iekšējos noteikumus Nr.1.7/9 „Iekšējās kārtības noteikumi profesionālās vidējās izglītības jomā”.

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes
Malnavas koledžas
Direktora p.i

 K. Laganovska

1.pielikums
LBTU Malnavas koledžas iekšējās kārtības noteikumiem
profesionālās vidējās izglītības jomā

_____ (vārds, uzvārds)

_____ (personas kods)

_____ (izglītības programmas nosaukums, kurss)

IESNIEGUMS

20__ . gada _____

LBTU Malnavas koledžas direktorei Sandrai Ežmalei

Par individuālo mācību plānu

Lūdzu atļaut apgūt izglītības programmas daļu pēc individuālā mācību plāna:

Izglītības programmas nosaukums	
Kvalifikācija	
Mācību grupas kods	
Individuālā mācību plāna īstenošanas laiks	
Individuālā mācību plāna piemērošanas atbilstība Izglītības un zinātnes ministrijas 03.06.2013. iekšējo noteikumu Nr. 13 „Kārtība kādā izglītojamajiem profesionālās pamatizglītības, arodizglītības un profesionālās vidējās izglītības programmās nosaka individuālos mācību plānus un piešķir akadēmiskos atvaļinājumus” apakšpunktam	Nr. _____

Lūguma pamatojums:

Pielikumā:

(personiskais paraksts)

2.pielikums
LBTU Malnavas koledžas iekšējās kārtības noteikumiem
profesionālās vidējās izglītības jomā

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes aģentūra
Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes
Malnavas koledža
Izglītības iestādes reģistrācijas Nr.4297002587
Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods LV90000019505
Kļavu ielā 17, Malnavā, Malnavas pag., Ludzas nov., LV-5750
Tālrunis: 65733100, e-pasts: info@malnavaskoledza.lv

Individuālais mācību plāns
Ludzas novada Malnavas pagastā

20__gada __. _____

Nr.

Izglītojamā vārds un uzvārds	
Mācību grupas kods	
Izglītības programmas nosaukums	
Kvalifikācija	
Individuālā mācību plāna īstenošanas laiks (kopējais nedēļu skaits un termiņš no ... līdz ...)	

N.p. k.	Izglītības programmas daļas izpildes individuāli un konsultācijās plānošana				Individuālā mācību plāna izp.				
	Izglītības programmas daļas saturs un apjoms			Izglītības programmas daļas apgūve konsultācijās	Apmeklētas konsultācijās		Vē		
	Mācību priekšmeta, praktiskās mācības nosaukums	Mācību priekšmeta , tajā skaitā laboratorijas un praktisko darbu, un praktisko mācību tēmas atbilstoši programmai	Kopējais kontaktstundu skaits, tai skaitā laboratorijas darbi un praktiskie darbi, atbilstoši programmai	Obligāto kontakt stundu skaits attiecīgā mācību priekšmetā (t.sk., ja nepieciešams, arī pa tēmām	Skolotāja vārds, uzvārds un kontaktfono rmācija	Konsultācij as datums (pīkst.)	Konsultācij as kontaktstun du skaits (mācību stundas)	Pārbaude s forma	Iegūta vērtēji ms

Pirmās palīdzības sniegšana

I. Mērķis un attiecināmība

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā tie nodrošināta pirmās palīdzības sniegšana izglītības iestādē.
2. koledžas izglītojamie tiek instruēti par šiem noteikumiem, klašu audzinātājiem, piesaistot skolas medicīnas māsu, iepazīstinot izglītojamos ar tiem un saņemot apliecinājumu par iepazīšanos saskaņā ar normatīvajos aktos par izglītojamo drošību noteikto kārtību.
3. Ja izglītojamais guvis nelielu sadzīves traumu un nav apdraudēta viņa veselība un dzīvība, pirmo palīdzību izglītojamam sniedz koledžā.
4. Ja izglītojamajam ir smaga trauma vai saslimšana (smok, stipri asiņo, konstatēti laužti kauli, sūdzas par stiprām sāpēm, atrodas bezsamaņā, guvis elektrotraumu vai plašus apdegumus, vai kā citādi ir aizdomas par nopietnām veselības problēmām), izsauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu un koledžā nodrošina pirmās palīdzības sniegšanu izglītojamam līdz brīdim, kamēr ierodas Neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde.
5. Pirmo palīdzību koledžā sniedz traumas gūšanas vietā vai izglītības iestādes medicīnas kabinetā.
6. Koledžā pirmo palīdzību sniedz ārstniecības persona – ārsta palīgs vai koledžas darbinieks, kurš apmācīts pirmās palīdzības sniegšanā vai bez tās neatkarīgi no sagatavotības un ekipējuma.
7. Traumu un nopietnu saslimšanu gadījumā jāinformē vecāki (likumiskie pārstāvji).
8. Ja izglītojamo jātransportē uz ārstniecības iestādi (slimnīcu), viņu pavada vecāki vai skolotājs (ja ar vecākiem nav iespējams sazināties vai ja viņi nevar ierasties).
9. Traumu gadījumi ir jādokumentē un jāziņo koledžas direktoram.
10. Audzinātājiem ir jāinstruē izglītojamie par bīstamām situācijām, kuras var radīt traumas un drošību dažādās situācijās.
11. Koledžā ir jābūt pirmās palīdzības aptieciņām un personālām jābūt informētam par to pieejamību (atbilstoši 03.08.2010. MK noteikumiem Nr. 713).
12. Bez vecāku piekrišanas nevienas zāles izglītojamajam nedrīkst dot.
13. Pirmās palīdzības sniegšanas organizēšana:
 - 13.1. koledžas medicīnas kabinets- no 08:00 līdz 12:00, ārsta palīga telefons- **29334951**
 - 13.2. nopietnu traumu un saslimšanas gadījumos - **113, 03** – bezmaksas diennakts Neatliekamās medicīniskās palīdzības tālrunis (zvanīt, lai izsauktu Ātro palīdzību)
 - 13.3. vairāku vai viena dienesta operatīvai piesaistīšanai – **112** - bezmaksas diennakts Operatīvo dienestu tālrunis (zvanot var izsaukt Ātro palīdzību, policiju, ugunsdzēsējus, gāzes dienestu, glābšanas dienestu)
 - 13.4. zāļu un saindēšanās informatīvā centra tālrunis **67042473** (sniedz informāciju par rīcību ķīmisko vielu izraisītos nelaimes gadījumos).

II. Rīcība situācijā, ja noticis nelaimes gadījums

14. Ja noticis nelaimes gadījums ar izglītojamo, noskaidrot, kas noticis, novērtēt situāciju.

15. Pamanīt un lūgt palīdzību, lai novērstu briesmas, kas apdraud gan pašu, gan cietušo (piemēram, nodzēst liesmas, atslēgt elektrību, apturēt asiņošanu).
16. Mierināt cietušo, nepamest cietušo vienu, aizsūtīt uzticamu cilvēku pēc palīdzības.
17. Rīkoties mierīgi un atbilstoši ievainojumam vai citam veselības traucējumam.
18. Palīdzēt nokļūt cietušajam līdz medicīnas kabinetam.
19. Nekavējoties paziņot pedagogam vai citam pieaugušajam par nelaimes gadījumu.

III. Pirmā palīdzība asiņošanas gadījumos

20. Stipra asiņošana – asinis tek ar strūklu, redzams daudz asiņu, ar asinīm piesūcies apģērbs:
 - 20.1. uzvelc gumijas cimodus no pirmās palīdzības aptieciņas, svarīgi pasargāt no inficēšanās riska brūci un sevi;
 - 20.2. atbrīvo asiņojošo vietu no apģērba;
 - 20.3. aizspied brūci;
 - 20.4. noguldi cietušo guļus ar asiņojošo vietu uz augšu;
 - 20.5. izsauc Neatliekamo palīdzību;
 - 20.6. turi brūci aizspiestu līdz Neatliekamās palīdzības atbraukšanai;
 - 20.7. aprūpē, nomierini cietušo;
 - 20.8. veic atdzīvināšanas pasākumus, ja nepieciešams.
21. Kā cimdu aizvietotājus var izmantot ūdens necaurlaidīga materiāla izstrādājumus (piem., plastikāta maisiņš).
22. Brūci var aizspiest ar pirkstiem, plaukstu vai dūri. Ja iespējams, izmanto marles salveti vai tīru drēbes gabalu.
23. Ja liekas, ka asiņošana turpinās, piespied brūci stiprāk, uzliekot vēl marles salveti vai drēbes gabalu virs esošā materiāla.
24. Asiņošana no deguna :
 - 24.1. uzvelc rokās ūdens necaurlaidīgus cimodus;
 - 24.2. liec cietušajam aizspiest asiņojošo nāsi;
 - 24.3. liec cietušajam noliekt galvu uz priekšu;
 - 24.4. apsēdini cietušo;
 - 24.5. pieliec aukstumu pie deguna un pakauša;
 - 24.6. ja asiņošana turpinās ilgāk par 20 minūtēm, izsauc Neatliekamo palīdzību.
25. Brūces bez stipras asiņošanas :
 - 25.1. netīru nobrāzumu vai virspusēju brūci pirms pārsiešanas var noskalot ar tīru ūdeni;
 - 25.2. Pārsien tikai ar sausiem, vēlams steriliem pārsējiem;
 - 25.3. Nelieto ziedes, pūderus, dezinfekcijas līdzekļus.

IV. Pirmā palīdzība apdegumu gadījumā

26. Kā rīkoties apdeguma gadījumā :
 - 26.1. ja aizdedzies apģērbs, nodzēs liesmu;

- 26.2. pēc iespējas ātrāk apdegušo vietu dzesē ar vēsu vai aukstu 15C - 25C (ne ledainu) ūdeni vismaz 20 minūtes. Ja iespējams, lej ūdeni starp apģērbi un ādu;
- 26.3. dzesēšanas laikā uzmanīgi novelc no traumētās ķermeņa daļas apģērbi, apavus, gredzenus;
- 26.4. ja apdegums lielāks par cietušā plaukstu, izsauc Neatliekamo palīdzību;
- 26.5. apdegumu brīvi pārklāj ar marles salveti, pārtikas plēvi vai folijas segu;
- 26.6. aprūpē, nomierini cietušo.
- 27. Plašu apdeguma laukumu dzesēšana var izraisīt ķermeņa atdzišanu. Šādā gadījumā samazini dzesēšanas ilgumu vai lieto vēsu, bet ne aukstu ūdeni.
- 28. Elpceļu apdegumu gadījumā vienmēr izsauc Neatliekamo palīdzību, jo draud smakšana. Sejas apdegumu gadījumā vienmēr apdeg elpceļi.
- 29. Neplēs nost no ķermeņa piedegušos apģērba gabalus.
- 30. Neatver apdeguma radītos pūšļus.
- 31. Apdegumi, kas radušies stipru skābju iedarbībā, nekavējoties 10-15 minūtes rūpīgi mazgā ar tekošu ūdeni strūklu no krāna vai no ūdenstrauka.
- 32. Apdeguma gadījumā dod dzert daudz silta ūdens.
- 33. Nedrīkst ar rokām aizskart apdegušo vietu, kā arī apziest to ar ziedēm, eļļām, vazelīnu vai citām vielām.

V. Pirmā palīdzība apsaldējumu gadījumos

- 34. Nogādājiet cietušo siltās telpās.
- 35. Ja iespējams, atbrīvo cietušo no mitrām drēbēm, apaviem.
- 36. Sasedz ar siltām, sausām drēbēm, un tad ietin folijas segā.
- 37. Ja cietušajam nav traucēta apziņa, dod siltus, cukurotus dzērienus, kas nesatur kofeīnu.
- 38. Nemasē, neberzē apsaldēto vietu, jo tā iespējams bojāt ādu un citus audus.
- 39. Neiegremdē cietušo karstā ūdenī, krasas temperatūras maiņas stāvokli var pasliktināt.

VI. Pirmā palīdzība cietušajam no elektriskās strāvas

- 40. Novērtē situāciju, cenšoties pārtraukt strāvas iedarbību. To var izdarīt, atslēdzot elektrību, izslēdzot drošinātājus, motoru vai tml.
- 41. Kad cietušais ir atvienots no saskarsmes no strāvas iedarbības, mēģina ar viņu sazināties, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību.

VII. Saindēšanās ar gāzi

- 42. Saindēšanās notiek ilgstoši ieelpojot gāzi.
- 43. Cietušo nekavējoties nogādāt svaigā gaisā, novietot uz muguras, atpogāt apģērbi un izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību.

VIII. Pirmā palīdzība ģīboņa gadījumā

- 26.2. pēc iespējas ātrāk apdegušo vietu dzesē ar vēsu vai aukstu 15C - 25C (ne ledainu) ūdeni vismaz 20 minūtes. Ja iespējams, lej ūdeni starp apģērbi un ādu;
- 26.3. dzesēšanas laikā uzmanīgi novelc no traumētās ķermeņa daļas apģērbi, apavus, gredzenus;
- 26.4. ja apdegums lielāks par cietušā plaukstu, izsauc Neatliekamo palīdzību;
- 26.5. apdegumu brīvi pārklāj ar marles salveti, pārtikas plēvi vai folijas segu;
- 26.6. aprūpē, nomierini cietušo.
- 27. Plašu apdeguma laukumu dzesēšana var izraisīt ķermeņa atdzišanu. Šādā gadījumā samazini dzesēšanas ilgumu vai lieto vēsu, bet ne aukstu ūdeni.
- 28. Elpceļu apdegumu gadījumā vienmēr izsauc Neatliekamo palīdzību, jo draud smakšana. Sejas apdegumu gadījumā vienmēr apdeg elpceļi.
- 29. Neplēs nost no ķermeņa piedegušos apģērbi gabalus.
- 30. Neatver apdeguma radītos pūšļus.
- 31. Apdegumi, kas radušies stipru skābju iedarbībā, nekavējoties 10-15 minūtes rūpīgi mazgā ar tekošu ūdeni strūklu no krāna vai no ūdenstrauka.
- 32. Apdeguma gadījumā dod dzert daudz silta ūdens.
- 33. Nedrīkst ar rokām aizskart apdegušo vietu, kā arī apziest to ar ziedēm, eļļām, vazelīnu vai citām vielām.

V. Pirmā palīdzība apsaldējumu gadījumos

- 34. Nogādājiet cietušo siltās telpās.
- 35. Ja iespējams, atbrīvo cietušo no mitrām drēbēm, apaviem.
- 36. Sasedz ar siltām, sausām drēbēm, un tad ietin folijas segā.
- 37. Ja cietušajam nav traucēta apziņa, dod siltus, cukurotus dzērienus, kas nesatur kofeīnu.
- 38. Nemasē, neberzē apsaldēto vietu, jo tā iespējams bojāt ādu un citus audus.
- 39. Neiegremdē cietušo karstā ūdenī, krasas temperatūras maiņas stāvokli var pasliktināt.

VI. Pirmā palīdzība cietušajam no elektriskās strāvas

- 40. Novērtē situāciju, cenšoties pārtraukt strāvas iedarbību. To var izdarīt, atslēdzot elektrību, izslēdzot drošinātājus, motoru vai tml.
- 41. Kad cietušais ir atvienots no saskarsmes no strāvas iedarbības, mēģina ar viņu sazināties, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību.

VII. Saindēšanās ar gāzi

- 42. Saindēšanās notiek ilgstoši ieelpojot gāzi.
- 43. Cietušo nekavējoties nogādāt svaigā gaisā, novietot uz muguras, atpogāt apģērbi un izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību.

VIII. Pirmā palīdzība ģīboņa gadījumā

44. Ja cietušais ir ģībšanas stadijā (reibonis, slikta dūša, spiediens pakrūtē, gaisa trūkums, redzes aptumšošanās), viņu nogulda un dod ostīt ožamajā spirtā samērcētu vates picīņu.
45. Paceliet kājas augstāk par ķermeni. Pēc atgūšanās dot dzert ūdeni vai siltu, saldu dzērienu.
46. Ja cietušais nespēj atgūties, novieto stabilajā sānu pozā, izsauc Neatliekamo medicīnisko palīdzību.

IX. Pirmā palīdzība lūzumu, izmežģījumu un sasitumu gadījumos

47. Lūzumu un izmežģījumu gadījumos pirmās palīdzības galvenais uzdevums ir nodrošināt slimajai ķermeņa daļai ērtu un mierīgu stāvokli, to padarot nekustīgu.
48. Ja cietušais ir tikai sasitums, bet nekā nav lauzts vai izmežģīts, sasituma vietai pieliek aukstumu. Nepieciešamības gadījumā doties pie ārsta.

X. Rīcība gadījumos, kad konstatēts būtisks veselības apdraudējums

49. Ja cietušais smok, stipri asiņo, konstatēti laužti kauli, sūdzas par stiprām sāpēm, atrodas bezsamaņā, guvis elektrotraumu vai plašus apdegumus, vai kā citādi ir aizdomas par nopietnām veselības problēmām, izglītojamais vai viņam tuvumā esošs cits izglītojamais veic šādas darbības:
 - 49.1. nekavējoties paziņo par faktu pedagogam vai jebkuram citam pieaugušajam;
 - 49.2. pārtrauc dzīvībai bīstamu faktoru iedarbību;
 - 49.3. ja pieaugušais ir apmācīts pirmās palīdzības sniegšanā, iznes cietušo no bīstamās zonas (ja iespējams), norobežo negadījuma vietu;
 - 49.4. pieaugušais izsauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu (tāl. 113).
50. Ņemot vērā koledžas un izglītojamo zināšanu līmeni pirmās palīdzības sniegšanās un iespējas konkrētajā gadījumā, negadījuma vietā veicama „ABC shēma”, kas ir neatliekamās rīcības plāns cietušā stāvokļa novērtēšanai, dzīvības glābšanai un uzturēšanai, pārbaudot un veicot šādas darbības:
 - 50.1. pārbaudi cietušā samaņu: skaļi uzrunā cietušo un saudzīgi papurini to aiz pleca;
 - 50.2. ja cietušais atbild/reaģē (ir pie samaņas) - sniedz nepieciešamo palīdzību, nodrošini aprūpi;
 - 50.3. ja cietušais neatbild/ nereaģē uzskati, ka viņš ir zaudējis samaņu.
 - 50.4. cietušo novieto uz muguras, cieta pamata, nepieciešamības gadījumā iztīra mutes dobumu, atgāž cietušā galvu (vienas rokas plaukstu novieto uz pieres, otras rokas divus pirkstus novietot uz apakšžokļa, atgāž galvu un izceļ apakšžokli);
 - 50.5. bezsamaņā esošam cilvēkam pārbauda vai viņš elpo, noliecoties pie cietušā, mēģiniet pamanīt krūšu kurvja kustības, saklausīt elpošanas skaņas un sajūst dvašu jums uz vaiga (ne ilgāk par 10 sek.);
 - 50.6. ja cietušais ir bezsamaņā, bet elpo, lai novērstu mēles aizkrišanu, cietušo novieto stabilā sānu guļā;
 - 50.7. ja cietušais ir bezsamaņā, bet neelpo arī pēc elpceļu atbrīvošanas, tad nekavējoties veic mākslīgo elpināšanu. Izmanto pirmās palīdzības aptieciņas elpināmo masku;
 - 50.8. atgāž cietušā galvu, aizspied cietušā degunu, ar lūpām apņem cietušā muti un izdari 2

- elpināšanas no “mutes – mutē”, sagaidot cietušā pasīvo izelpu. Pēc divām savām izelpām pārbauda pulsu uz miega artērijas;
- 50.9. katrai elpināšanai patērē apmēram 1 sekundi, elpināšanas tilpums - mierīgas izelpas tilpums, novēro cietušā pasīvās izelpas;
 - 50.10. ja pēc divām mākslīgām ieelpām uz miega artērijas nav pulsa, tiek veikta netiešā sirds masāža.
 - 50.11. atbrīvo sirds masāžas vietu no apģērba, rokas novieto krūškurvja vidū;
 - 50.12. uzsāc sirds masāžu - 30 reizes masē stingri vertikāli 5 – 6 cm dziļi ar frekvenci 100-120 reizes minūtē jeb 2x sekundē;
 - 50.13. turpini masēt un elpināt attiecībā 30 : 2;
 - 50.14. pēc katriem 4 elpināšanas un sirds masāžas cikliem kontrolē pulsu uz miega artērijas;
 - 50.15. ja pulsa nav, turpina sirds-plaušu atdzīvināšanu;
 - 50.16. ja pulss ir, kontrolē elpošanu;
 - 50.17. ja atjaunojas elpošana, cietušo novieto stabilā sānu guļā;
 - 50.18. ja nevari vai neproti izdarīt elpināšanu, veic tikai sirds masāžu bez pārtraukuma.
51. Atdzīvināšanas pasākumus veic līdz:
- 51.1. ierodas Neatliekamā palīdzība un pārņem cietušā atdzīvināšanu;
 - 51.2. cietušais sāk kustēties, atver acis un sāk normāli elpot;
 - 51.3. tavi spēki izsīkst.

XII. Pirmās palīdzības sniegšanas aptieciņa

52. Aptieciņa satur šādus priekšmetus:
- 52.1. vienreizējas lietošanas cimdi, ko pielieto, lai pasargātu no inficēšanās ar infekcijām;
 - 52.2. saspraužamās adatas, ko pielieto liela izmēra pārsēja nostiprināšanai;
 - 52.3. šķēres, ko izmanto cietušā apģērba pārgriešanai, lai piekļūtu traumētai ķermeņa apdeguma vai asiņojošai brūcei un pārsienamā materiāla griešanai;
 - 52.4. mākslīgās elpināšanas maskas vārstulis. Vārstuli pielieto, to novietojot pret savu muti un laižot tam cauri savas izelpas gaisu;
 - 52.5. trīsstūrveida plāksteris, ko pielieto rokas fiksēšanai, spiedoša pārsēja uzlikšanai vai brūču pārsiešanai;
 - 52.6. leikoplasts, ko pielieto pārsēja nostiprināšanai;
 - 52.7. brūču plāksteris, ko pielieto nelielu brūču pārsiešanai;
 - 52.8. tīklveida pārsējs, ko pielieto pārsiešanas kompreses nostiprināšanai uz brūces;
 - 52.9. spiedošā pārsiešanas pakete, ko pielieto rokas fiksēšanai, spiedoša pārsēja uzlikšanai vai brūču pārsiešanai;
 - 52.10. marles saites, ko pielieto brūču pārsiešanai. Pārsienot lielāku brūci, iepriekš to pārsedz ar pārsiešanas kompresi.

XIII Izglītojamo rīcība pirmās palīdzības sniegšanā

53. Redzi cietušo, vai kādam slikti →**Apstājies! Uzrunā! Kā tevi sauc? Kas tev kaiš? Vai**

- tev kas sāj? Kā varu tev palīdzēt?**
54. Ja Atbild → centies noskaidrot traumas iemeslu. Ja trauma nav nopietna- sasities, paklupis, noskrāpējies → palīdzi cietušam nokļūt līdz pieaugušajam (skolotājs, darbinieks, skolas medmāsa).
 55. Redzi cietušo, vai kādam slikti, Guļ → **Apstājies! Uzrunā! Papurini aiz pleca! Neatbild → Sauc pēc palīdzības → jebkurš tuvumā esošais, lai skrien pēc palīdzības pie tuvākā pieaugušā** (skolotājs, darbinieks, medmāsa). Pats paliec pie cietušā, lai esi drošs, ka palīdzība būs.
 56. Redzi cietušo, kurš stipri asiņo → **Apstājies! Palūdz lai aizspiež pats savu brūci! Sauc pēc palīdzības! → jebkurš tuvumā esošais, lai skrien pēc palīdzības pie tuvākā pieaugušā** (skolotājs, darbinieks, skolas medmāsa). Pats paliec pie cietušā, lai esi drošs, ka palīdzība būs. Mierini cietušo.
 57. Redzi cietušo, kurš varbūt ir kritis → pa kāpnēm, no augstuma, guvis muguras, galvas vai ekstremitāšu traumu → **Apstājies! Uzrunā! Kas tev kaiš? Vai tev kas sāj? Kā varu tev palīdzēt? Palūdz nekustēties no vietas. Sauc pēc palīdzības! → jebkurš tuvumā esošais, lai skrien pēc palīdzības pie tuvākā pieaugušā** (skolotājs, darbinieks, medmāsa). Pats paliec pie cietušā, lai esi drošs, ka palīdzība būs. Mierini cietušo.
 58. Par noteikumu ievērošanu un izglītojamo instruēšanu atbildīgi klases audzinātāji, mācību priekšmetu skolotāji, interešu izglītības pedagogi, nepieciešamības gadījumā konsultējoties ar skolas medicīnas māsu.